

I.
**KORZYSTANIE
Z INFORMACJI**

Edukacja formalna – dzieci

Zagadnienia	Wychowanie przedszkolne	Szkoła podstawowa, klasy 1-3	Szkoła podstawowa, klasy 4-6
Źródła informacji	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że informacja występuje w różnych formach; np. rozumie, jakie są podstawowe różnice pomiędzy obrazem, tekstem, filmem, stroną internetową. • wie, że istnieją różne źródła informacji (TV, internet, radio, książki, gazety, inni ludzie). • umie skorzystać z wybranych źródeł informacji; np. wyszukuje potrzebne informacje na temat ulubionego zwierzęcia korzystając ze słownika obrazkowego, rozmawiając z rodzicem/nauczycielem. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie są najważniejsze źródła informacji dostosowane do jego wieku i poziomu edukacji i umie z nich skorzystać; np. korzysta z drukowanych i elektronicznych encyklopedii i słowników dla dzieci. • umie skorzystać z biblioteki szkolnej, kierując się wskazówkami nauczyciela; np. wybiera lektury, korzystając z rad nauczyciela. • wie, że informacje pochodzące z różnych źródeł mogą się różnić. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie są podstawowe kryteria oceny źródeł informacji; np. wie, czym jest wiarygodność, łatwość i efektywność korzystania, szybkość dostępu w odniesieniu do źródeł informacji. • umie dokonać wyboru źródeł informacji, kierując się przede wszystkim kryterium wiarygodności; np. umie skorzystać z wiarygodnych źródeł takich jak encyklopedie, słowniki drukowane lub elektroniczne. • umie skorzystać z zasobów biblioteki szkolnej, samodzielnie wybierając lektury oraz dobierając odpowiednie źródła informacji do konkretnych zadań. • wie, że jakość źródeł informacji ma zasadnicze znaczenie dla wyników pracy.
Wyszukiwanie informacji	<ul style="list-style-type: none"> • umie skorzystać z pomocy dorosłego w procesie pozyskiwania informacji; np. prosi rodzica o znalezienie jakiejś informacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że „język komputera” różni się od języka mówionego; np. wie, że komputer zawsze „robi” to, co mu się każe, dlatego trzeba się nauczyć, jak wydawać polecenia. • umie skorzystać z podstawowych technik wyszukiwania w źródłach tradycyjnych oraz elektronicznych. • wie, że działania na zbiorach mogą być wykorzystywane przy szukaniu informacji; np. poznaje możliwości prostych zastosowań operatorów logicznych (kot AND/ORAZ pies itd.) • umie zastosować proste hasła osobowe, przedmiotowe, wpisuje proste zapytania informacyjno-wyszukiwawcze w wyszukiwarkach, encyklopediach; np. wyszukuje informacje nt. ulubionego zwierzęcia w słowniku obrazkowym, encyklopedii elektronicznej dla dzieci i internecie. • rozumie, że umiejętność wyszukiwania informacji przyda mu się w życiu; np. rozumie, że na podstawie wyszukanych informacji będzie podejmował różne decyzje. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie są podstawowe różnice w budowie haseł w języku naturalnym i języku systemu informacyjnego; np. poznaje na przykładzie haseł przedmiotowych różnice w określaniu zwierząt. • wie, że są różne modele zachowań informacyjnych • umie wyszukać informacje w wybranych tradycyjnych i elektronicznych źródłach. • umie budować proste zapytania informacyjno-wyszukiwawcze; np. rozkład jazdy pkm warszawa. • wie, że trzeba dokładnie formułować zapytania informacyjno-wyszukiwawcze. • wie, że wynik wyszukiwania zależy od tego, jak będzie sformułowane zapytanie informacyjno-wyszukiwawcze.

Zagadnienia	Wychowanie przedszkolne	Szkoła podstawowa, klasy 1-3	Szkoła podstawowa, klasy 4-6
<p>Podejście krytyczne do informacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że jeśli informacja budzi wątpliwości, powinien ją omówić z rodzicami lub nauczycielem przedszkolnym. • umie zadać pytanie dotyczące wiarygodności informacji; <i>np. zadaje pytania „mamo, czy to prawda, że...”</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że informacje mogą być nieprawdziwe, niepełne, niedokładne. • wie, że należy zastanawiać się i rozmawiać na temat sposobów korzystania z informacji. • wie, że nadawcy informacji mogą chcieć wywrzeć na niego wpływ i skłonić do określonych zachowań. • umie dostrzec różnicę pomiędzy informacją prawdziwą i nieprawdziwą, kierując się swoją intuicją. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że przekazywane informacje różnią się w zależności od intencji nadawcy; <i>np. porównuje, jak przekazywana jest ta sama informacja w różnych mediach.</i> • wie, że informacje niskiej jakości prowadzą do błędnych wniosków. • umie kwestionować wiarygodność informacji. • umie weryfikować informacje poprzez porównywanie ich w różnych źródłach. • wie, że jest różnica pomiędzy informacją a plotką. • rozumie, czym jest manipulacja informacją.
<p>Wykorzystanie informacji</p>		<ul style="list-style-type: none"> • wie, że zasoby informacyjne trzeba porządkować w celu łatwego ich wykorzystania i odnalezienia. • umie wprowadzać, zachowywać i odzyskiwać wyniki swojej pracy; <i>np. zapisuje wyniki swojej pracy w edytorze tekstów.</i> • umie zastosować proste schematy organizacji informacji, łączyć i organizować materiał; <i>np. szereguje, klasyfikuje, tworzy katalogi i foldery, opisuje je w zrozumiały dla siebie sposób.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że prezentując wyniki swojej pracy, powinien brać pod uwagę potrzeby odbiorców. • umie wykorzystywać TIK podczas tworzenia, ulepszania i zapisywania wyników pracy; <i>np. umie skorzystać z poczty e-mail, by przesłać wyniki pracy kolegom.</i> • umie wykorzystywać TIK do dzielenia się swoimi pomysłami z innymi, wykorzystując w tym celu różne formy prezentacji informacji; <i>np. tworzy wspólnie z kolegami projekt, wykorzystując tekst, tabele, ilustracje.</i> • umie sprawnie organizować własne zasoby informacyjne w celu łatwego ich wykorzystania. • rozumie, jakie są konsekwencje braku opracowania i organizacji informacji. • rozumie, jakie są potrzeby poszczególnych grup odbiorców w zakresie prezentowania informacji; <i>np. rozumie, że komunikat podobnej treści należy zbudować inaczej, gdy jest adresowany do rówieśników, rodziców, nauczycieli.</i>

Edukacja formalna – młodzież

Zagadnienia	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkolnictwo wyższe
Źródła informacji	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że źródła informacji należy wybierać świadomie, mając na uwadze potrzeby informacyjne oraz cel wykorzystania informacji. • umie biegle wybierać źródła informacji wykorzystywanych w procesie kształcenia, kierując się poszczególnymi kryteriami wyboru; np. zależnie od sytuacji korzysta z Wikipedii lub innych źródeł. • rozumie konsekwencje korzystania z niewłaściwych źródeł informacji w odniesieniu do edukacji szkolnej. • rozumie, jakie są różnice pomiędzy kanałem a źródłem informacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie są najważniejsze źródła informacji naukowej i umie z nich skorzystać w podstawowym zakresie; np. korzysta z katalogów elektronicznych bibliotek akademickich. • umie dokonać wyboru źródeł informacji, biorąc pod uwagę dodatkowe kryteria takie jak relewancja, łatwość i efektywność korzystania. • rozumie znaczenie doboru właściwych źródeł informacji dla efektów wykonywanej pracy. • rozumie przyczyny ograniczeń systemów organizacji informacji; np. rozumie, jakie następstwa ma fakt, że języki informacyjno-wyszukiwawcze są językami sztucznymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jaka jest różnica pomiędzy źródłami informacji wykorzystywanymi w pracy naukowej i życiu codziennym. • umie dokonać wyboru optymalnych źródeł informacji naukowej. • umie dokonać wyboru systemów informacyjnych zgodnie z zapotrzebowaniem wynikającym z jego pracy. • rozumie, jakie są konsekwencje wykorzystania niewłaściwych źródeł w pracy naukowej. • rozumie konieczność odwoływania się do wykorzystanych źródeł; np. wie, jak i dlaczego należy stosować przypisy i zamieszczać bibliografię.
Wyszukiwanie informacji	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie są podstawowe techniki i strategie wyszukiwania informacji; np. stosuje strategię zawężania wyników poszukiwań. • umie wyszukiwać informacje w źródłach tradycyjnych i elektronicznych; np. wyszukuje informacje, korzystając ze stron, blogów, portali, wortali oraz materiałów drukowanych. • umie zastosować złożone strategie wyszukiwania w oparciu o znane modele zachowań informacyjnych w odpowiednich adaptacjach. • umie wykorzystać wybrane techniki wyszukiwania; np. korzysta z operatorów logicznych. • umie budować zapytania informacyjno-wyszukiwawcze w języku systemu informacyjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie są złożone strategie wyszukiwania. • umie sprawnie wyszukiwać informacje, budując strategie wyszukiwania w oparciu o najważniejsze modele zachowań informacyjnych. • umie przekładać zapytania informacyjno-wyszukiwawcze wyrażone w języku naturalnym na język systemu informacyjnego. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak wyszukiwać informację naukową w różnych źródłach. • umie biegle korzystać z najważniejszych źródeł informacji naukowej; np. biegle korzysta z katalogów bibliotecznych, stosując opcje wyszukiwania zaawansowanego, sprawnie korzysta z dziedzinowych baz danych literatury naukowej. • umie zaprojektować efektywną strategię wyszukiwania informacji.

Zagadnienia	Gimnazjum	Szkoła ponadgimnazjalna	Szkolnictwo wyższe
<p>Podejście krytyczne do informacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że zawsze należy być krytycznym wobec źródła. • wie, z jakich źródeł skorzystać, by jednoznacznie zweryfikować informacje; np. korzysta z encyklopedii PWN, by potwierdzić informacje znalezione na blogu. • umie selekcjonować potrzebne informacje, sprawdzając ich dokładność. • umie ocenić wykorzystanie TIK w swojej pracy. • umie dostrzec i określić różnice pomiędzy informacją a innym przekazem, w tym opinią, oceną, krytyką; np. porównuje artykuły z różnych gazet, określając ich cechy. • umie rozróżnić cechy i funkcje informacji i plotki; np. porównuje teksty z „Gazety Wyborczej”, „Faktu” i „Pudelka”. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że umiejętność krytycznej oceny informacji jest kluczowa w procesie realizacji zadań. • wie, że źródła informacji i narzędzia TIK wykorzystywane w pracy mają swoje wady, zalety i ograniczenia. • umie przedstawić argumenty dotyczące wad, zalet i ograniczeń źródeł informacji i narzędzi TIK. • rozumie konsekwencje wynikające z braku podejścia krytycznego w zakresie korzystania ze źródeł informacji i narzędzi TIK. • rozumie konsekwencje przyjmowania określonego stanowiska w pracy z informacją; np. rozumie, że wyniki badań dotyczących preferencji politycznych mogą być różnie interpretowane w zależności od przekonań i sympatii politycznych autora lub linii programowej stacji oraz zdaje sobie sprawę, że może to prowadzić do błędnych wniosków 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wykorzystać wyniki rozmów na temat wad, zalet i ograniczeń źródeł informacji i narzędzi TIK do formułowania ocen dotyczących jakości swojej pracy. • rozumie, jaki wpływ na rozwój sektora TIK mają czynniki takie jak prawo, etyka, ekonomia i wykorzystuje tę wiedzę w procesie realizacji zadań informacyjnych.
<p>Wykorzystanie informacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak odpowiednio prezentować wyniki swojej pracy; np. wie, że prezentacja musi być przejrzysta, zawierać niezbyt dużo tekstu oraz rozmaite ilustracje. • umie dodawać, ulepszać i łączyć informacje w różnych formach, zaczerpnięte z różnych źródeł. • umie wykorzystywać TIK w procesie prezentowania wyników swojej pracy; np. umie przygotować prezentacje multimedialne i prowadzić wystąpienia publiczne. • umie organizować informacje w sposób najbardziej odpowiedni do wykorzystania. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozwijać i ulepszać wyniki swojej pracy z wykorzystaniem TIK, by podnieść jej jakość. • umie łączyć informacje pochodzące z różnych źródeł, by w odpowiedni sposób przedstawić je odbiorcom. • umie samodzielnie wybrać narzędzia TIK odpowiadające realizacji określonych zadań. • rozumie, jakie są przyczyny ograniczeń zastosowania TIK w wykonywaniu określonych prac; np. rozumie ograniczenia wynikające z konieczności algorytmizacji wszelkich prac, by mogły być wykonywane przez TIK. 	

Kształcenie ustawiczne

Zagadnienia	Poziom minimum	Poziom optimum	Poziom mistrzowski
Źródła informacji	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie są najważniejsze źródła informacji we współczesnym świecie. • wie, że źródła informacji należy wybierać świadomie, mając na uwadze potrzeby informacyjne oraz cel wykorzystania informacji. • umie wykorzystać główne źródła informacji w procesie zaspokajania swoich potrzeb informacyjnych. • umie w sposób intuicyjny ocenić wiarygodność źródeł informacji. • umie dokonać wyboru źródeł informacji, biorąc pod uwagę takie kryteria jak wiarygodność, relewancja, łatwość i efektywność korzystania. • rozumie, jakie jest znaczenie informacji w społeczeństwie XXI wieku. • rozumie, że informacje różnią się w zależności od źródła, z którego pochodzą, oraz intencji nadawcy. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że relewantna i wiarygodna informacja powinna zawsze być podstawą podejmowanych decyzji. • wie, jakie są najważniejsze modele zachowań informacyjnych. • umie biegle wybierać źródła informacji wykorzystywanych w procesie kształcenia, kierując się odpowiednimi kryteriami. • rozumie, jakie jest znaczenie doboru właściwych źródeł informacji dla efektów wykonywanej pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jaka jest organizacja źródeł informacji oraz przepływu informacji w społeczeństwie. • umie sprawnie wybierać źródła informacji w zależności od celu działania i specyfiki realizowanego zadania. • rozumie, jakie są konsekwencje korzystania z niewłaściwych źródeł informacji w odniesieniu do efektów wykonywanej pracy i realizacji konkretnego zadania.
Wyszukiwanie informacji	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że wyszukiwanie informacji wymaga odpowiednich umiejętności. • wie, że trzeba dokładnie formułować zapytania informacyjno-wyszukiwawcze. • umie skorzystać z podstawowych technik wyszukiwania w źródłach tradycyjnych oraz elektronicznych. • umie zastosować proste hasła osobowe, przedmiotowe, wpisuje zapytania informacyjno-wyszukiwawcze w wyszukiwarkach, encyklopediach. • rozumie, że wynik wyszukiwania zależy od tego, jak będzie sformułowane zapytanie informacyjno-wyszukiwawcze. • rozumie konsekwencje, jakie może mieć opieranie swoich decyzji na niepełnych lub nieaktualnych informacjach. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie są podstawowe techniki i strategie wyszukiwania informacji. • wie, jakie są najważniejsze modele zachowań informacyjnych. • wie, jakie są podstawowe różnice w budowie haseł w języku naturalnym i języku systemu informacyjnego. • umie sprawnie wyszukiwać informacje, budując strategie wyszukiwania w oparciu o najważniejsze modele zachowań informacyjnych. • umie stosować zaawansowane techniki wyszukiwania informacji. • umie dodawać, ulepszać i łączyć informacje w różnych formach, zaczerpnięte z różnych źródeł. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jakie są złożone strategie wyszukiwania. • umie sprawnie wyszukiwać informacje, budując strategie wyszukiwania w oparciu o najważniejsze modele zachowań informacyjnych. • umie zaprojektować efektywną strategię wyszukiwania informacji.

Zagadnienia	Poziom minimum	Poziom optimum	Poziom mistrzowski
<p>Podejście krytyczne do informacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że nadawcy informacji mogą chcieć wywrzeć na niego wpływ i skłonić do określonych zachowań. • wie, że intencje nadawcy oraz specyfika danego medium ma decydujący wpływ na treść i formę informacji. • wie, jakie są podstawowe kryteria oceny źródeł informacji. • umie dostrzec różnicę pomiędzy informacją prawdziwą i nieprawdziwą, kierując się swoją intuicją. • umie kwestionować wiarygodność informacji. • umie weryfikować informacje poprzez porównywanie ich w różnych źródłach. • umie dostrzec i określić różnice pomiędzy informacją a innym przekazem, w tym opinią, oceną, krytyką. • rozumie, czym jest manipulacja informacją. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że umiejętność krytycznej oceny informacji jest kluczowa w procesie realizacji zadań. • rozumie konsekwencje przyjmowania określonego stanowiska w pracy z informacją. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, jaki wpływ na rozwój sektora TIK mają czynniki takie jak prawo,etyka, ekonomia i wykorzystuje tę wiedzę w procesie realizacji zadań informacyjnych.
<p>Wykorzystanie informacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że prezentując wyniki swojej pracy, powinien brać pod uwagę potrzeby odbiorców. • umie wprowadzać, zachowywać i odzyskiwać wyniki swojej pracy. • umie wykorzystywać TIK podczas tworzenia, ulepszania i zapisywania wyników pracy. • umie selekcjonować potrzebne informacje, sprawdzając ich dokładność. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, że źródła informacji i narzędzia TIK wykorzystywane w pracy mają swoje wady, zalety i ograniczenia. • umie wykorzystywać TIK w procesie prezentowania wyników swojej pracy. • umie ocenić wykorzystanie TIK w swojej pracy. • umie wykorzystać wyniki rozmów na temat wad, zalet i ograniczeń źródeł informacji i narzędzi TIK do formułowania ocen dotyczących jakości jego pracy. • rozumie, jakie są przyczyny ograniczeń zastosowania TIK w wykonywaniu określonych prac. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie łączyć informacje pochodzące z różnych źródeł, by w odpowiedni sposób przedstawić je odbiorcom. • umie wybrać narzędzia TIK odpowiadające realizacji określonych zadań. • rozumie konsekwencje wynikające z braku podejścia krytycznego w zakresie korzystania ze źródeł informacji i narzędzi TIK.